

ligt dansk Navn; hvis man er bange for „Stambøger“, kan man f. Eks. kalde dem „Stamliister“.

Hensigten med dette Lovforslag er altsaa at skaffe Statistikkerne et ordentligt Materiale, og det er jo meget sundt. Men Spørgsmaalet er, om man ikke derved krænker Interesser, som ere værdifuldere. Der gøres her et dybt Indgreb i et Forhold, som har vundet Hævd — det er ikke godt at vide, som den højtærede Kultusminister sagde, om det har Lovkraft —, nemlig at de anerkendte Trossamfund ikke skulle anmelde til Kirkebøgerne. Det er i alt Fald for de romersk-katolskes Vedkommende en Hævd, som skriver sig fra saa langt tilbage som 1680 og altsaa dog har en meget smuk Alder. At man nu vil berøve dem denne Ret, gør dem meget ondt. Der ligger her paa Tingets Bord en Adresse fra de katolske Kirkeforstanderskaber, som vidner om, at de ere pinligt berørte af Lovforslagets Bestemmelser, saa pinligt berørte, at de bruge ret stærke Udtryk, jeg synes, for stærke Udtryk i den Anledning. Men i alt Fald rører Lovforslaget, saa lille det er, ved et Principspørgsmaal. Det gør Præstestanden paa et vist Omraade til en borgerlig Ombudsstand, og derved kommer den eventuelle Lov til at røre ved den religiøse Følelse og til at krænke denne hos nogle ogsaa derved, at den giver Jøderne en Undtagelsesstilling.

Det er for de statistiske Tilmelders Skyld, at dette Lovforslag laves, og derfor betyder det grumme lidt i og for sig, at Jøderne føre egne Bøger og have deres eget Skolevæsen og Fattigvæsen, men dette, at Jøderne beholde den Forret, som de anerkendte Trossamfund før have haft, men som man nu agter at berøve Katolikkerne, de reformerte og Metodisterne, tror jeg er ikke rigtigt, heller ikke overfor Jøderne selv, idet disse derved komme til at blive, som de vare i gamle Dage, en Stat i Staten. De ere danske Borgere og maa derfor finde sig i det samme som andre danske Borgere. At de saa have visse fortjenstfulde Egenskaber ved Siden af kan kun udmærke dem, men det bliver en Sag for sig. I hvert Fald synes jeg, at det er en Plet paa dette Lovforslag, at Jøderne skulle have denne Særstilling. Men selv om man inddrog Jøderne under denne Lov, saa at de bleve ligestillede med andre Trossamfund her i Landet, er det dog et Spørgsmaal, om der ikke er Grund til at være ængstelig for at gaa til det, som Lovforslaget tilsigter. Den Adresse, som

Katolikkerne have tilstillet Tinget, har — det kan jeg godt sige — gjort Indtryk paa mig. Jeg har faaet tilsendt en Artikel fra det tyske katolske Dagblad „Germania“ for 27. August 1911, hvori omtales en i 1910 vedtagen Lov i Sverige, hvorved Katolikkerne i Sverige stilles paa lignende Maade, og i denne Artikel henføres Sverige derfor til de Lande, hvor Katolikkerne forfølges, hvorimod Danmark, Norge og England nævnes som Eksempler paa frisindede Lande. Hvis vi nu vedtage dette Lovforslag, vil Danmark altsaa i dette Dagblad, „Germania“, der, som de Herrer vide, er det politiske Hovedorgan for Katolikkerne i Tyskland, blive stillet i Række med f. Eks. Rusland, Sverige og Frankrig og andre Lande, som de romersk-katolske ikke synes at være glade ved. Jeg kan ikke nægte, at det gør Indtryk paa mig. Jeg vil nødig, at vi af statistiske Grunde skulle gaa til noget saadant, som i nogles Øjne vil blive anset for en Krænkelse af den religiøse Frihed.

I den Adresse, der er sendt til os fra Katolikkerne, er der just brugt det Udtryk, at Katolikkerne betragte det, Lovforslaget gaar ud paa, som en Indskrænkning i Religionsfriheden. Det er ganske vist en Følelsessag, og det er derfor et Spørgsmaal, der er meget vanskeligt at give sig til at debattere. Men der er dog i saa Henseende noget positivt i denne Lov. Der staar sidst i Motiverne, at Sognepræsten bliver, naar han nu skal føre disse Register, for saa vidt en borgerlig Embedsmand. I Bemærkningerne til § 1 staar der ganske vist, at det ikke er afgjort, at det er Sognepræsten, der i ethvert Tilfælde skal modtage Fødselsattesten, det kan ad administrativ Vej bestemmes, at det bliver Kirkebetjenten ligesom hidtil. Men Princippet er, at Anmeldelsen sker til Sognepræsten, som altsaa paa dette Omraade skal betragtes som en borgerlig Embedsmand. Nu er det blevet sagt, at en Præst neppe vil være saa taktløs, naar en Mand kommer og tilmelder en Fødsel, at gøre andet end modtage og indføre denne Anmeldelse, men en Præst skal jo missionere, det er hans Gerning, og naar han er en troende Mand, naar han tror, at den Livsanskuelse, han staar som Forkynder af, er den eneste rette, bliver det ikke Spørgsmaal om Takt eller ikke Takt at tale med den, der kommer med en saadan Anmeldelse, men saa bliver det for mange Præster — og det ikke af de ringeste blandt dem — en uimodstaelig Trang at tale med vedkommende om, hvorfor de nu have